

E Z N A T O R B A T

Joan dan maiatzaren 24-eko ZERUKO ARGIA eskutan artu, eta hauxe irakurten da bere editorialaren atal berezian: «ZERUKO ARGIA auzitan».

Ez dago barriro guztia aztertu beharrik; baina bai, ez dakit zelako norbere buru garbitzea agertzen dala.

Hona hemen halako bere zati batzuk: «Ez diktadore eta es anarkista, demokrata baizik izan nai luken aldizkariak bere burua talde jakin bati saldu omen dio». «Ez omen da batzuen lanik argitaratzen. Euskera batuaren aurka omen dago. Galbai estuan aztertuak omen dira zenbaitzuen idaztlak». «ZERUKO ARGIA-k ez du oraindik talde jakinik idazlerik baztertu». «Idazle batzuk utzi diote ZERUKO ARGIA-n idazteari. Zergatik? Berotet galdetu. Baina guk ezin argitaratu, irixten ez dan idaztirik».

Azken lerroa neuk arraiatu dot. Beste hauxe bere ba dino: «ZERUKO ARGIA-k zeñena dan jakin nai izaten du, atera surretik, ezizenez izenpeturik datorren lana. Arria bota eta eskua gordezen duan inor ez du nai».

Nahikoa da. Lehenengo zatilari hauxe erantzungo neuskio: Ez dakit, ZERUKO ARGIA-k bere burua talde jakin bati saldu deusan ala ez; baina ez dot oso demokrata ikusten, eta norbaitzuen interesei jarraitzen deusela uste izan dot sarri baino sarriago azken denbora honeetan.

Bigarren zatilari beste hau dinotsat: Batzuen lanik ez dala argitaratzen? Egia andi andia da hori, nire lan batzuk bere ez baititu* argitaratu, ezta beste batzuenik bere. Ez dakit, euskera batuaren aurka ala alde dagoan; baina zein batuaren jakin nahi neuke, ez baitetsat* ikusten Arantzazun artu ziran erabagien zaletasunik. Horrexegaitik dirudi, hain zuzen bere, erabagi haheen aurka dagozanean influentziapean dagoala ZERUKO ARGIA, edo bere zuzendaritza.

Ez dakit ZERUKO ARGIA-k jakineko talderik baztertu deuan ala ez, baina bai zenbait idazle edo euren lan.

Idazle batzuek bertan idazteari laga baldin badeutsoe, eurak dakiela, bai egia galanta. Penagarria benetan, baina zabaltsaun gehiago behar geunke.

Hona hemen barriz lehengo lerro honeek: «Baina guk ezin argitaratu, irixten ez dan idaztirik». EZ NAGO KONFORME! Ez da hori egia. Gaur ezin gaitekez horrelakoak esaten ibili. Behin baino gehiagotan ez dira ZERUKO ARGIA-n neuk bidalitako idaztiak azaldu. Zeintzuk diran motibuak?

Batean, bidali neban lan bategaitik, «polemika» aterako eba-la erantzun eustan itzez itz ZERUKO ARGIA-ren buruak. Erderaz argitaratutako euskal usain nahiezko liburu bati buruz egina zan kritika ha. Polemikaren bildur ote gara? Aspaldidanik daukaguzan lege aldetiko arrazoiak be mailu berberaz jotzen gaitue, polemika kaltegarria dala ta, edo euren jomuga nahien aurka doazalako gure ustezko arrazoiak. Jaio ginan ezkeroztik, ez dogu beste gauzarik ezagutu. Polemika eta eztabaida behar dogu, eta ez lozorroa eta konformismoa edo egiaren bildur dan isiltasunik. Eztabaida zintzoan benetako argia eta arrazoiak bila daigun. Ez gaitezkan besteen arrazoiaren bildur izan.

Beste batean, idazkia luze zala; beste batean, erantzunik bere ez; eta horrelaxe, gauza bategaitik edo besteagaitik, idazlanak baztertuak. Norbere ogibide estuari lapurtzen jakon denboratxoa emonik, zeredozer lan egin nahi baldin bada, edo gure euskaldun bihotz kezkatuak zerbaitetara bultzatzen gaitualako, alferriko lanetan jausten gara. Kasu honetan behintzat, nire lan merkeok egiaren izenez bidaliak izan dira.

Benetako demokraziazko zentzu gutxi ikusten dot gu guztion artean. Aldizkarietan, ostera, euskal aldizkarietan; nire ustez, PRINCIPE DE VIANA-ko euskal atalean nabaritzen* dot halako demokrazia edo bardintasun nahiezko giroa. Osterantzean, Inteskeria gehiegi daukagu gure artean.

Egia esan, benetan libre izango litzaken aldizkari baten preminan gara Euskalerrian.

Eztabaida garaian blzi gareala? H bai eta H ez? Euskal batasuna baietz eta ezetz? Zorioneko H hori eta zorioneko eztabaida! Aspaldian idatzi barik lozorroan egozan asko be, idaztera jarri ditu ta! Zuzperraldi giroan aurrera joan gaitezkan; eten bariko zirikatze batean jardun beharra dogu euskaldun maderikatuok.